

Siri Penerbitan Buku

REALISME
DAN KESEIMBANGAN KUASA
KAJIAN TERHADAP
NEGARA TERPILIH

EDITOR

Mohamad Suhaizi Suhaimi
Muhamad Helmy Sabtu

Gabungan pelajar BMCO 2104
Subjek Perhubungan Antarabangsa
Sem II 2019/2020

REALISME DAN KESEIMBANGAN KUASA:
KAJIAN TERHADAP NEGARA TERPILIH

MUHAMMAD SUHAIZI SUHAIMI
MUHAMMAD HELMY SABTU

REALISME DAN KESEIMBANGAN KUASA: KAJIAN TERHADAP NEGARA TERPILIH

Editor

Mohamad Suhaizi Suhaimi
Muhamad Helmy Sabtu

Penerbit MSS
Pagoh • 2020

© Penerbit MSS 2020
Cetakan Kedua 2020

Diterbit oleh

Mohamad Suhaizi bin Suhaimi
Penerbit MSS
28, Jalan Jaya 2/22, Taman Pagoh Jaya
84600 Muar Johor

Hak cipta terpelihara. Sebarang bahagian penerbitan ini tidak boleh dihasilkan semula, disimpan dalam simpanan kekal atau dipindahkan dalam pelbagai bentuk atau kaedah elektronik, mekanik, penggambaran semula dan sebagainya tanpa terlebih dahulu mendapat izin daripada Penerbit MSS.

Perpustakaan Negara Malaysia | Data Pengkatalogan-dalam-Penerbitan

Mohamad Suhaizi Suhaimi, 1992-

REALISME DAN KESEIMBANGAN KUASA: KAJIAN TERHADAP
NEGARA TERPILIH/ Mohamad Suhaizi Suhaimi ; Editor: Muhamad
Helmy Sabtu.

ISBN 978-967-18042-1-6

1. International relations.
2. Realism.
3. World Politics.
- I. Muhamad Helmy Sabtu.
- II. Judul.

327

Reka bentuk kulit buku oleh Aqil Asraf Rosli

Dicetak oleh

Seven Colour Synergy Enterprise
No. 4, Jalan Kencana 1A/1, Pura Kencana
83300 Seri Gading, Batu Pahat
Johor Darul Takzim

KANDUNGAN

	Prakata	
1	Paradigma Realisme dan Keseimbangan Kuasa: Satu Pengenalan	1
2	Turki dan Projek Pembangunan Industri Persenjataan Kendiri	13
3	<i>Levee En Masse</i> di Perancis	23
4	Dasar Isolasi Korea Utara dan Ancaman Nuklear Terhadap Dunia	33
5	Pakatan AS-Israel dan Konflik Palestin: Di manakah Penghujungnya?	45
6	Pakatan Iraq-Denmark dalam Menentang ISIL	55
7	Hubungan Rusia-China: Satu Pakatan Ketenteraan	67
8	Laos: Membangun Gabungan Bersama Thailand	75
9	Hubungan Myanmar-China: Simbiosis yang Menguntungkan	81
	Rujukan	91

PARADIGMA REALISME DAN KESEIMBANGAN KUASA: SUATU PENGENALAN

Oleh: Muhamad Helmy Sabtu & Mohamad Suhaizi Suhaimi

PENGENALAN

Kajian mengenai Perhubungan Antarabangsa (*International Relation*) merupakan suatu proses pembelajaran secara sistematik dalam memahami hubungan antara negara-negara yang berdaulat di dunia. Hubungan di antara dua atau lebih negara akan membentuk sebuah aturan yang digelar sistem antarabangsa. Sistem antarabangsa terdiri daripada aktor dari unit yang terkecil iaitu individu sehinggalah kepada unit yang lebih besar seperti masyarakat, negara dan aktor bukan negara. Sistem antarabangsa yang wujud pada hari ini adalah bersifat anarki, iaitu ketiadaan sebuah autoriti pusat yang lebih berkuasa dan mampu mengawal tindakan negara-negara berdaulat. Sistem antarabangsa juga bersifat kompleks.

Pelbagai cara digunakan oleh aktor negara untuk menjalin hubungan dengan negara yang lain. Lazimnya, dua kaedah digunakan oleh negara untuk menjalin hubungan antarabangsa iaitu melalui dasar bilateralisme (dua hala) dan multilateralisme (pelbagai hala). Hubungan bilateralisme sesebuah negara boleh dilihat melalui dasar luar sesebuah negara yang kebiasaannya terjalin melalui diplomasi (*soft power*) atau kaedah yang lebih keras iaitu peperangan (*hard power*). Manakala dasar multilateralisme sesebuah negara pula boleh dilihat melalui penyertaan dalam pelbagai pertubuhan atau organisasi baik di peringkat serantau seperti Persatuan Negara-negara Asia Tenggara

(ASEAN) dan Kesatuan Eropah (EU) atau di peringkat antarabangsa seperti Pertubuhan Bangsa-bangsa Bersatu (PBB).

Menelusuri tempoh seabad yang lalu, sistem antarabangsa dilihat telah mengalami kedinamikan yang begitu agresif. Antara peperangan utama yang telah mewarnai hubungan antarabangsa adalah Perang Dunia Pertama (1914-1918), Perang Dunia Kedua (1939-1945) dan diikuti oleh Perang Dingin (1947-1991). Perang Dingin hanya berakhir dengan keruntuhan Tembok Berlin pada 1989 dan diikuti kejatuhan Kesatuan Soviet pada 1991. Selepas tempoh ini, suasana global dilihat berada dalam tempoh “berehat dan bertenang” sehinggalah *War on Terror* diisytiharkan pentadbiran George W. Bush Junior di Amerika Syarikat (AS) selepas peristiwa 11 September 2001. Menariknya, perang menentang keganasan tidak lagi memperlihatkan pertembungan antara dua negara sebaliknya merupakan perang negara menentang aktor bukan negara iaitu organisasi pengganas yang bergerak secara global. Pada tahun 2009, dunia khususnya AS sekali lagi dikejutkan dengan kebangkitan sebuah kuasa besar iaitu China apabila ekonomi negara berkenaan meningkat mendadak walaupun dunia sedang mengalami kemelesetan ekonomi global. Maka, dunia sekali lagi menyaksikan persaingan kuasa antara dua *superpower* ekonomi untuk meraih hegemoni global.

TEORI REALISME DALAM PERHUBUNGAN ANTARABANGSA

Realisme merupakan salah satu pendekatan utama dan dominan dalam kajian perhubungan antarabangsa. Teori ini diletakkan bersama-sama dua lagi pendekatan utama iaitu Idealisme dan Globalisme (Rashila Ramli, 2008: 154). Kemunculan semula Realisme pada era moden dikesan pasca Perang Dunia Pertama, iaitu selepas Liga Bangsa gagal mewujudkan keamanan global sehingga tercetusnya Perang Dunia Kedua. Sebelumnya, teori Realisme telah dipelopori oleh sarjana-

sarjana era klasik seperti Thucydides (460-406 SM), Niccolo Machiavelli (1469-1527), Thomas Hobbes (1588-1679) dan Jean-Jacques Rousseau (1712-1778). Sementara sarjana era kontemporari yang banyak memberi dimensi terhadap perkembangan teori ini adalah Hans J. Morgenthau yang juga digelar sebagai Bapa Realisme Moden (Muhamad Takiyuddin Ismail, 2007: 5). Pada era klasik, paradigma Realisme lebih bersifat falsafah atau idea yang digunakan oleh pemikirnya dalam menasihati pemerintah untuk mengukuhkan kuasa. Era moden pula memperlihatkan paradigma ini digunakan sebagai alat analisis bagi mengkaji hubungan antara negara dalam sistem antarabangsa.

Rajah 1.1: Niccolo Machiavelli
(Sumber gambar: Santi di Tito)

Sebahagian pendukung aliran ini juga terlibat secara langsung dalam mencorakkan dasar luar sesebuah negara. Namun, teras kepada pendekatan dalam kedua-dua zaman ini tetap sama iaitu 'kuasa'.

Kemunculan semula pendekatan Realisme adalah disebabkan kegagalan teori Idealisme. Idealisme adalah pendekatan yang berteraskan kepada andaian bahawa sifat manusia adalah baik, bertamadun, sukakan keamanan dan saling bekerjasama dalam sesebuah masyarakat. Moraliti adalah asas penting dalam aliran ini. Maka, usaha mewujudkan keamanan sejagat dan dunia tanpa peperangan dilakukan oleh para idealis dengan menubuhkan Liga Bangsa selepas Perang Dunia Pertama tamat. Organisasi dan undang-undang antarabangsa diwujudkan bagi membolehkan kerjasama pada peringkat dunia dirintis (Rashila Ramli, 2008: 154). Namun begitu, tanggapan pendukung aliran ini ternyata meleset apabila Jerman

bertindak melancarkan serangan terhadap Poland sekaligus memulakan Perang Dunia Kedua (Mohd Irwan, Wan Kamal & Azyati Azhani, 2016: 20). Selepas berakhirnya Perang Dunia Kedua, politik antarabangsa berdepan pula dengan pergelutan hegemoni antara dua kuasa besar dunia iaitu Amerika Syarikat dan Kesatuan Soviet menerusi Perang Dingin sehingga 1991. Ternyata, pendekatan Realisme begitu dominan dalam mencorakkan lanskap politik antarabangsa sepanjang abad ke-20.

Realisme berasal dari perkataan *real* yang bermaksud benar atau merujuk kepada suatu keadaan sebenar yang berlaku (Mohd Irwan et al. 2016: 19). Aliran Realisme cenderung melihat sesuatu persoalan itu sebagai *what is* atau 'apa yang berlaku' dan bukannya *what ought to be* atau 'apa yang sepatutnya berlaku' (Russli Kamaruddin, 2008: 133). Maka, cara berfikir para realis adalah berdasarkan realiti sebenar yang berlaku dalam sesebuah keadaan. Hal ini disebutkan oleh Rourke (1997: 19) sebagai pendekatan pragmatik atau disebut juga sebagai realpolitik. Menurut Kegley dan Whitkopf (2006: 33), Realisme ditakrifkan sebagai sebuah paradigma yang berasaskan kepada premis bahawa "*...world politics is essentially and unchangeably a struggle among self-interested states for power and position under anarchy, with each competing state pursuing its own national interests...*". Antara elemen penting Realisme yang disebutkan di sini adalah persaingan, kuasa, anarki dan kepentingan nasional. Sementara Mahfudzah Mustafa (1999: 107) pula merumuskan Realisme sebagai sebuah pemikiran yang bersifat konservatif, empirik, sentiasa berwaspada, mengambil pengajaran dari sejarah lalu, serta bersikap skeptikal terhadap prinsip-prinsip Idealisme.

Pasca Perang Dunia Kedua, Morgenthau mengemukakan pandangan bahawa politik antarabangsa adalah berasaskan pemikiran rasional dan memberi fokus kepada kepentingan nasional. Kepentingan

nasional pula dikaitkan secara langsung dengan kuasa (Rashila Ramli, 2008: 154). Dalam karyanya *Politics Among Nations*, Morgenthau (1973: 27) menyatakan politik antarabangsa adalah suatu konflik di antara negara yang ingin mendapatkan kuasa yang juga merupakan matlamat akhir bagi setiap negara. Hal ini diperkukuhkan oleh Scruton (1982: 395) yang menyatakan matlamat utama sesebuah negara adalah kuasa, cara menggunakan dan kaedah meningkatkannya. Namun begitu, setiap pemerintah atau negara bertindak mengikut kepentingan nasional yang berbeza-beza. Terdapat tiga pilihan kepentingan nasional yang perlu ditentukan oleh setiap negara iaitu sama ada mahu mengekalkan kuasa, meningkatkan kuasa atau mempamerkan kuasa (Grievess, 1977: 35-36). Untuk itu, para realis sentiasa mengambil sikap berhati-hati terhadap prinsip moral yang universal kerana tindakan sesebuah negara adalah didasari kepentingan nasional yang berbeza-beza antara satu negara dengan yang lain.

Menurut Rashila Ramli (2008: 155), terdapat tiga ciri utama pendekatan Realisme iaitu; *state* atau negara sebagai unit analisis, sistem antarabangsa yang bersifat anarki serta penepian unsur-unsur nilai. Golongan realis menjadikan negara sebagai peringkat analisis terpenting dalam hubungan antarabangsa. Hal ini dijelaskan Kegley & Hitkopf (2006: 33) sebagai “...*realism as applied to contemporary world politics, view the state, which should answer to no higher political authority, as the most important actor on world stage...*”. Kepentingan pemerintah dan negara menerusi pendekatan Realisme adalah lebih utama dan mengatasi kepentingan individu atau rakyat (Magill, 1996: 1147). Hal ini berbeza dengan Idealisme atau liberalisme yang mengangkat kedudukan dan hak individu mengatasi kedudukan negara (Russli Kamarudin, 2008: 143). Sistem antarabangsa menurut realis adalah bersifat anarki berikutan ketiadaan suatu autoriti pusat yang

berkuasa mengawal negara-negara berdaulat yang lain (Muhamad Takiyuddin, 2007: 6). Maka, setiap negara perlu berusaha mengamalkan prinsip sendiri (*self-help*) untuk menjamin kelangsungan kuasa dan mempertahankan negara masing-masing (Dunne & Schmidt, 2001: 143-144).

Selain itu, terdapat tiga andaian utama dalam pendekatan Realisme. Pertama, sifat semula jadi manusia dianggap sebagai tamak, jahat dan mementingkan diri sendiri (Goldstein & Pevehouse, 2004: 94). Para realis sentiasa skeptikal terhadap sifat semula jadi manusia yang sentiasa mengejar kuasa. Oleh itu, setiap pemimpin perlu sentiasa berhati-hati dengan tindakan negara lain. Pertembungan akan berlaku sekiranya berlaku pertindihan kepentingan di antara dua negara sehingga boleh mencetuskan peperangan. Negara yang kuat akan sentiasa mengoptimum kuasa yang ada untuk memperjuangkan kepentingan nasional sementara negara yang lemah terpaksa menerima keadaan tersebut (Thucydides, 1982: 402). Andaian kedua Realisme adalah menganggap peperangan sebagai sesuatu yang tidak dapat dielakkan. Ketiga, segala tindakan negara dianggap sebagai rasional iaitu untuk melindungi kepentingan dan kesejahteraan rakyat. Maka, rakyat tidak wajar mempersoalkan, sebaliknya perlu menyokong penuh segala tindakan negara. Rasional yang dimaksudkan adalah kepentingan nasional yang perlu dipelihara dan dijadikan keutamaan bagi setiap pemerintah walaupun dengan cara yang melanggar etika dan moral. Machiavelli sendiri misalnya menyarankan bahawa setiap pemimpin supaya mengetepikan moral dan undang-undang bagi membolehkan keamanan dan kestabilan negara mampu dicapai.

KONSEP KESEIMBANGAN KUASA

Terdapat empat konsep utama yang terdapat dalam teori Realisme iaitu kuasa, keseimbangan kuasa, kepentingan nasional dan keselamatan

kolektif. Kuasa merupakan alat yang dapat menjamin keamanan dan kestabilan sesebuah negara dalam sistem antarabangsa. Kuasa diperlukan oleh sesebuah negara bagi menjadikan mereka kuat dan tidak sewenang-nangnya ditindas oleh negara lain (Mohd Irwan, 2016: 25). Politik antarabangsa sama juga seperti politik yang lainnya iaitu pergelutan untuk mendapatkan kuasa melalui peperangan (Morgenthau 1973: 27, Kegley & Wittkopf, 1989: 34). Kuasa menurut pandangan Machiavelli digambarkan melalui falsafah beliau yang terkenal *ends justifies the means* atau matlamat menghalalkan cara. Meskipun seseorang pemimpin harus bersikap zalim dan melanggar undang-undang, hal tersebut tetap dibenarkan demi untuk mencapai matlamat yang lebih murni iaitu untuk mengukuhkan kuasa serta memelihara keamanan dan kestabilan negara. Dengan kata lain, sistem politik yang dijalankan tidak mempunyai perkaitan langsung dengan aspek moral.

Konsep keseimbangan kuasa atau *balance of power* adalah suatu keadaan sesebuah negara menggunakan kuasa yang mereka ada ke atas negara lain untuk mengimbangi kuasa (Goldstein & Pevehouse, 2004: 76). Keadaan kuasa yang seimbang atau *equilibrium of power* antara sesebuah negara dengan negara yang lain sangat diperlukan bagi mengelakkan dominasi negara yang lebih kuat ke atas negara yang lemah sehingga menimbulkan ancaman keselamatan. Terdapat empat preskripsi yang dikenal pasti oleh Rourke (1997: 19) sebagai pendekatan pragmatik yang perlu dipraktikkan oleh sesebuah negara iaitu; keutamaan perlu diberikan terhadap kepentingan negara, mempraktikkan keseimbangan kuasa, hanya dengan berkuasa keamanan boleh dikekalkan serta negara perlu mengelakkan diri dari mengejar matlamat yang tidak mampu dicapai. Oleh itu, setiap negara perlu mempunyai sistem pertahanan dan ketenteraan yang terbaik bagi berhadapan dengan sistem antarabangsa yang bersifat anarki dan negara pelakunya yang tamakkan kuasa. Terdapat tiga strategi yang

boleh dilakukan oleh sesebuah negara untuk mencapai keseimbangan kuasa iaitu melalui Persenjataan (*armament*), Pakatan (*alliances*) dan Gabungan (*bandwagoning*). Justeru, hanya dengan mencapai tahap keseimbangan kuasa, sesebuah keamanan dapat dijamin dan peperangan berskala besar mampu dielakkan.

PERSENJATAAN (*ARMAMENT*)

Apabila sesebuah negara berusaha untuk meningkatkan kuasa dan menambah baik kekuatan ketenteraannya, elemen persenjataan amat diperlukan bagi tujuan keseimbangan kuasa. Namun begitu, Chatterjee (2010: 66) menyatakan bahawa keadaan ekonomi yang kukuh menjadi faktor utama bagi mencapai tujuan tersebut. Persenjataan sering menunjukkan keseimbangan kuasa yang tidak menentu apabila kebanyakan negara cenderung untuk membentuk ketenteraan yang banyak sama ada bagi tujuan menakut-nakutkan atau mengekalkan kesamarataan (*parity*) dengan pihak lawan.

Selain itu, terdapat juga langkah yang dilakukan seperti genjatan senjata (*disarmament*), namun begitu tindakan tersebut menemui kegagalan apabila keghairahan setiap negara dalam menunjukkan inginkan kuasa tanpa mengenai erti kepuasan. Persenjataan merupakan strategi keseimbangan kuasa yang tidak dapat dielakkan berikutan konsep asas bagi Realisme itu sendiri ialah peperangan adalah sesuatu yang dibolehkan. Dapat disimpulkan bahawa persenjataan merupakan kaedah yang perlu dilakukan walaupun dalam bentuk yang negatif.

PAKATAN (*ALLIANCES*)

Bagi mencapai keseimbangan kuasa antara dua buah negara atau lebih, strategi Pakatan dilihat mampu merealisasikan hal tersebut. Hal ini demikian kerana, keseimbangan dapat dibentuk melalui

penggabungan antara dua buah negara misalnya negara A dan B bagi memperoleh kesetaraan kuasa yang dimiliki oleh negara C. Selain itu, strategi Pakatan tidak mengalami sebarang perubahan dari segi pendefinisiannya. Seperti yang dicatatkan oleh ahli falsafah India iaitu Kautilya sejak 2,000 tahun dahulu melalui Thucydides dan Machiavelli sehinggalah kepada tokoh-tokoh perhubungan antarabangsa moden, Pakatan dianggap sebagai strategi yang bersifat menyeluruh (*universal*) bagi mewujudkan hubungan politik antara kedua-dua belah negara. Pakatan sentiasa kekal sebagai titik tengah bagi hubungan antara negara dan negara yang lain bagi mencapai kata sepakat dan mempromosikan keamanan sejagat.

Menurut Ghez (2011: 6), terdapat tiga kategori dalam strategi Pakatan iaitu Taktikal (*tactical*), Historikal (*historical*) dan Natural (*natural*). Pakatan Taktikal merupakan kategori yang paling menjurus atau hampir dalam kerjasama antara negara-negara. Tujuan utama dalam Pakatan Taktikal ini adalah menangani ancaman musuh yang berpotensi mengganggu-gugat kepentingan tertinggi sesebuah negara. Selain itu, tindakan dalam kategori ini berpandangan jauh atau *opportunistic* dengan membenarkan sesebuah negara untuk menangani isu-isu negara yang berbangkit. Pakatan ini mampu berfungsi dengan baik sekiranya kedua-dua buah negara memiliki ancaman musuh dan kepentingan negara yang sama dalam berdepan dengan negara lawan yang lain.

Selain itu, Pakatan Historikal didefinisikan sebagai kaedah kerjasama antara dua buah negara yang memiliki sejarah atau pernah menjalankan hubungan antarabangsa suatu ketika dahulu. Kaedah ini dianggap sebagai 'bayangan penyelamat' oleh negara A pada masa hadapan sekiranya negara B yang pernah mengadakan pakatan sebelum ini mengancam kepentingan nasional ataupun keselamatan negara A. Dengan erti kata lain, Pakatan Historikal mampu

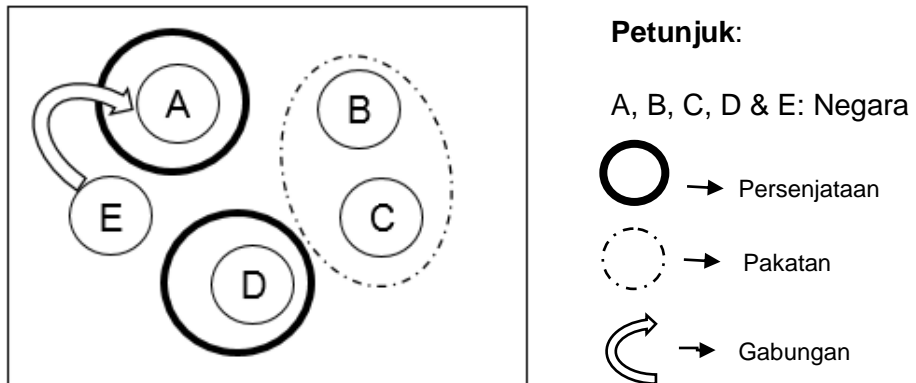
mengekalikan hubungan antara dua buah negara yang pernah berpakat walaupun sistem politik kedua buah negara berubah pada masa kini. Akhir sekali, Pakatan Natural pula lebih kepada kerjasama yang melibatkan pemahaman semula jadi berikutan kedua-dua buah negara memiliki persamaan dalam budaya politik dan pandangan terhadap gerak kerja perhubungan antarabangsa yang berlaku di seluruh dunia. Justeru, persamaan ini telah mewujudkan landskap yang baharu melalui kerjasama yang terjalin semasa mengungkapkan sejarah hubungan antarabangsa antara satu sama lain. Hal ini mampu mewujudkan hubungan yang berdaya saing dalam mendepani keadaan semasa dan juga masa hadapan.

GABUNGAN (*BANDWAGONING*)

Menurut pandangan neorealisme, pembahagian sumber dan kuasa di antara negara-negara adalah kunci dalam menentukan keselamatan dasar negara. Hal ini demikian kerana, tindakan tersebut mampu mengurangkan hak kebebasan dalam membuat sebarang tindakan. Maka, timbul satu persoalan akan pandangan tersebut iaitu 'adakah negara yang lemah atau kurang berkuasa tidak mempunyai sumber atau kuasa untuk membentuk pengaruh dalam perhubungan antarabangsa?'

Justeru, bagi menjawab persoalan tersebut, Walt (1987: 25) menyatakan bahawa *bandwagoning* terjadi apabila semakin lemah sesebuah negara, semakin tinggi kecenderungan negara tersebut untuk melakukan strategi penggabungan. Sekiranya negara berkuasa besar mampu menggunakan sumber yang ada bagi menjamin kepentingan negara yang lemah, maka negara yang lemah tersebut turut bersedia dalam berkongsi mengenai dasar negaranya. Oleh itu, dapat disimpulkan bahawa strategi Gabungan mampu mewujudkan jaminan keselamatan bagi negara yang lemah terhadap kerjasama yang

terbentuk dengan negara yang kuat dan memiliki sumber kuasa yang stabil. Berikut merupakan penerangan mengenai strategi keseimbangan kuasa dalam bentuk gambar rajah.

Rajah 1.2: Strategi Keseimbangan Kuasa

Berdasarkan Rajah 1.2 di atas, dapat diringkaskan bahawa keseimbangan kuasa mampu dicapai melalui tiga cara iaitu Persenjataan, Pakatan dan Gabungan. Bagi Persenjataan (*armament*), dapat dilihat dalam negara D apabila negara tersebut turut meningkatkan kuasa ketenteraan atau keselamatan seiring dengan negara A. Hal ini berlaku apabila negara A yang menambah baik kualiti ketenteraannya lalu turut 'ditiru' oleh negara D. Seterusnya strategi Pakatan (*alliances*) dapat dilihat melalui kerjasama negara B dan C apabila berlaku peningkatan kuasa bagi negara A. Negara B dan C perlu berpakat antara satu sama lain bagi tujuan keseimbangan kuasa yang setanding dengan negara A. Akhir sekali, strategi Gabungan (*bandwagoning*) berlaku apabila negara E yang lemah perlu mendapatkan bantuan berbentuk penggabungan dengan negara A bagi memelihara kepentingan negara serta menjamin keselamatan dari ancaman musuh.

Oleh yang demikian, keseimbangan kuasa mampu mengelakkan wujudnya satu kuasa yang dominan dalam perhubungan antarabangsa. Keseimbangan tersebut dapat dicapai menerusi keupayaan pertahanan yang setara atau seimbang antara negara dengan negara yang lain terutamanya dalam aspek ketenteraan dan keselamatan. Justeru, ketiga-tiga strategi yang telah dihuraikan mampu melahirkan keseimbangan dalam penggunaan kuasa agar dunia yang dihuni dapat mencapai kata sepakat dan membentuk keamanan sejagat.

Realisme merupakan ideologi yang cukup terkenal dan dominan dalam memahami perhubungan antarabangsa. Teori ini menghalalkan sebarang metod yang digunakan oleh aktor negara bagi memelihara keselamatan dan kepentingan yang dimiliki.

Dalam sistem antarabangsa yang bersifat anarki, keseimbangan kuasa perlu dicapai oleh sesebuah negara bagi memastikan mereka tidak "dibuli" oleh negara yang lebih kuat. Tiga strategi dilaksanakan aktor negara dikehujahkan melalui buku ini; Persenjaan (Armament), Pakatan (Alliances) dan Gabungan (Bandwagoning).

Mohamad Suhaizi Suhaimi (Ph.D)

Merupakan pemegang Ijazah Doktor Falsafah dari Universiti Putra Malaysia (UPM). Kini beliau bertugas sebagai Penolong Profesor dan mengajar subjek Perhubungan Antarabangsa di Universiti Islam Antarabangsa Malaysia, (UIAM) Pagoh.

Muhamad Helmy Sabtu

Merupakan calon Ph.D Sains Politik di Universiti Tun Hussein Onn Malaysia (UTHM). Minat kajian beliau ialah Ideologi Politik, Parti Islam, Pilihan Raya dan Kepimpinan. Karya lain beliau ialah 'Persaingan Ideologi PAS & AMANAH: dalam Politik dan Pilihan Raya' (UKM Press, 2018).

ISBN 978-967-18042-1-6

